

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif

**PEMBANGUNAN USAHAWAN KRAFTANGAN
ANYAMAN DI CHENDERING, TERENGGANU**

Farah Najihah Binti Salahuddin

**Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Keupujian
(Pengurusan Seni)
2016**

**PEMBANGUNAN USAHAWAN KRAFTANGAN ANYAMAN DI
CHENDERING, TERENGGANU**

FARAH NAJIHAH BINTI SALAHUDDIN

Projek ini merupakan salah satu keperluan untuk
Ijazah Sarjana Seni Gunaan dengan Kepujian
(Pengurusan Seni)

Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK
2016

UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK

Grade: _____

Please tick (√)

Final Year Project Report

Masters

PhD

DECLARATION OF ORIGINAL WORK

This declaration is made on the .....day of .....2016.

Student's Declaration:

I **FARAH NAJIHAH BINTI SALAHUDDIN, 41184, FACULTY OF APPLIED & CREATIVE ARTS** hereby declare that the work entitle **PEMBANGUNAN USAHAWAN KRAFTANGAN ANYAMAN DI CHENDERING, TERENGGANU** is my original work. I have not copied from any other student's work or from any other source except where due reference or acknowledgement is made explicitly in the text nor has any part been written for me by another person.

_____
Date submitted

_____
FARAH NAJIHAH BINTI SALAHUDDIN
(41184)

Supervisor's Declaration:

I **DR. QISTINA DONNA LEE ABDULLAH** hereby certifies that the work entitled **PEMBANGUNAN USAHAWAN KRAFTANGAN ANYAMAN DI CHENDERING, TERENGGANU** was prepared by the above named student and was submitted to the "FACULTY" as a* partial/fulfillment for the conferment of **BACHELOR OF APPLIED ARTS WITH HONOURS (ARTS MANAGEMENT)**, and the aforementioned to the best of my knowledge, is the said student's work.

I declare that Project/Thesis is classified as (Please tick (√)):

- CONFIDENTIAL** (Contains confidential information under the Official Secret Act 1972*
- RESTRICTED** (Contains restricted information as specified by the organization where research was done)*
- OPEN ACCESS**

Validation of Project/Thesis

I therefore duly affirmed with free consent and willingness declare that this said Project/Thesis shall be placed officially in the Centre for Academic Information Services with the abiding interest and rights as follows:

- This Project/Thesis is the sole legal property of University Malaysia Sarawak (UNIMAS).
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copied for the purpose of academic and research only and not for other purpose.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to digitalize the content for the Local Content Database.
- The Centre for Academic Information Services has the lawful right to make copies of the Project/Thesis for academic exchange between Higher Learning Institute
- No dispute or any claim shall arise from the student itself neither third party on this Project/Thesis once it becomes the sole property of UNIMAS.
- This Project/Thesis or any material, data and information related to it shall not be distributed, published or disclosed to any party by the student except with UNIMAS permission.

Student Signature: _____
(Farah Najihah Binti Salahuddin)

Supervisor Signature: _____
(Dr. Qistina Donna Lee Abdullah)

Current Address: 7205,
Kampung Atas Tol,
21070 Kuala Terengganu,
Terengganu Darul Iman.

Note* If the Project/Thesis is **CONFIDENTIAL** or **RESTRICTED**, please attach together as annexure a letter from the organization with the period and reason of confidentiality and restriction.

[The instrument is duly prepared by The Centre for Academic Information Service]

PENGAKUAN

Projek bertajuk ‘**[Pembangunan Usahawan Kraftangan Anyaman di Chendering, Terengganu]**’ telah disediakan oleh **[Farah Najihah Binti Salahuddin]** dan telah diserahkan kepada Fakulti Seni Gunaan dan Kreatif sebagai memenuhi syarat untuk Ijazah Sarjana Muda Seni Gunaan dengan Kepujian **(Pengurusan Seni)**.

Diterima untuk diperiksa oleh:

(Dr. Qistina Donna Lee Abdullah)

Tarikh:

PENGHARGAAN

Bismillahirrahmanirrahim...

Alhamdulillah, bersyukur ke hadrat Allah S.W.T kerana dengan limpah kurniaNya kajian ini dapat disiapkan dengan jayanya seperti mana yang dikehendaki walaupun menghadapi pelbagai halangan dan cabaran terutama semasa menjalankan penyelidikan untuk mendapatkan data yang diperlukan dalam kajian ini.

Walaubagaimanapun, saya berasa amat bertuah dan berbangga kerana diberi peluang menjejakkan kaki ke UNIMAS dan diberi peluang menimba ilmu dan pengalaman dalam program Pengurusan Seni sepanjang pengajian saya disini.

Saya juga ingin merakamkan sekalung penghargaan yang tidak terhingga kepada mentor dan selaku penyelia saya iaitu Dr. Qistina Donna Lee Abdullah di atas nasihat, bimbingan dan teguran yang diberikan sejak mula kajian ini dijalankan sehingga kajian ini selesai. Jutaan terima kasih juga saya ucapkan kepada para pensyarah Jabatan Seni Liberal atas segala nasihat dan bimbingan yang diberikan selama saya menjalankan kajian ini. Jasa kalian hanya Allah mampu membalasnya.

Buat keluarga tercinta, kedua ibubapa saya iaitu Salahuddin bin Ali dan Fatimah binti Mohamad, terima kasih yang tidak terhingga diucapkan atas bantuan, sokongan dan dorongan yang diberikan sepanjang keberadaan saya di menara gading. Segala usaha dan penat lelah kalian akan dihargai sampai bila-bila.

Tidak lupa juga kepada para pegawai di Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu di atas kerjasama yang diberikan kepada saya sepanjang temu bual dijalankan. Selain itu, saya amat berterima kasih kepada usahawan anyaman yang sanggup memberi maklumat dan kerjasama yang sangat baik terutamanya sepanjang temu bual dijalankan. Tanpa beliau, kajian ini tidak akan lengkap dan berjaya sepenuhnya.

Di kesempatan ini juga, buat kawan-kawan seperjuangan Tahun Tiga Program Pengurusan Seni, segala tunjuk ajar, bantuan dan sokongan padu yang diberikan oleh kalian semua sama ada secara langsung atau tidak langsung sepanjang PTA ini dibuat tidak akan saya lupa. Akhir kata, terima kasih yang tidak terhingga dan selamat maju jaya kepada semua.

ABSTRAK

Kajian ini tertumpu kepada pembangunan usahawan kraf anyaman di Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu. Pembangunan usahawan kraf anyaman amat penting dalam mengekalkan keaslian dan warisan seni kraf. Kajian yang dijalankan adalah bertujuan bagi menganalisa faktor yang menjadi penyumbang kepada kesukaran para usahawan kraf dalam menghadapi pelbagai persaingan dalam pasaran eksport. Penyelidikan ini akan berfokuskan pada aspek teknologi dan kepakaran tenaga kerja. Kajian ini turut dijalankan bagi mengenalpasti kaedah dan inisiatif Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu dalam membantu para usahawan yang menghadapi masalah kekangan kewangan, pemasaran dan bekalan barangan. Penyelidik menggunakan kaedah kualitatif dalam mengumpul data kajian. Seterusnya, penyelidik dapat membuat rumusan bahawa kepakaran tenaga kerja menjadi faktor utama yang mempengaruhi kesukaran para usahawan kraf dalam menghadapi persaingan dalam pasaran eksport. Di samping itu, penyelidik juga dapat menganalisa tiga faktor yang mempengaruhi kegiatan pengusaha kraftangan iaitu masalah kekangan kewangan, pemasaran dan bekalan barangan. Berdasarkan penyelidikan yang telah dibuat, masalah yang paling utama kepada para usahawan kraf merupakan bekalan bahan mentah yang terhad.

ABSTRACT

This study focused on the development of woven crafts entrepreneurs in the Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu. The development of woven crafts entrepreneurs are very important in maintaining the authenticity and heritage of the crafts. The study is aimed to analyse the factors that contributed to the difficulties of the crafts entrepreneurs in facing various competitions in the export market. This research will be focused on the aspects of the technology and the expertise of the workforce. This study was conducted to identify methods and initiatives of the Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu in helping the entrepreneurs that are facing financial constraints, marketing and supply of goods. Researcher use qualitative method to collect research data. Next, the researcher was able to conclude that the expertise is the key factors that influence the difficulty of the craft entrepreneurs in facing the competition in the export market. In addition, the researcher also analysed the three factors that influence the activity of the craft entrepreneurs, namely the problem of financial constraints, marketing and supply of goods. Based on the research that has been made, the main problems for craft entrepreneurs is a limited supply of raw materials.

ISI KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKASURAT
	HALAMAN TAJUK	i
	PENGESAHAN	ii
	PENGAKUAN	iv
	PENGHARGAAN	v
	ABSTRAK	vii
	<i>ABSTRACT</i>	viii
	ISI KANDUNGAN	ix
	SENARAI RAJAH	xvi
	SENARAI RINGKASAN	xix

BAB PERKARA**MUKASURAT****BAB 1 PENDAHULUAN**

1.0	Pengenalan	1
1.0.1	Sejarah Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu	2
1.0.2	Bidang-Bidang Kraf di Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu	5
1.0.3	Direktori Pegawai di Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu	6
1.0.4	Bahagian-Bahagian Utama di Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu	7
1.1	Definisi	9
1.2	Skop Kajian	12
1.3	Permasalahan Kajian	13
1.4	Persoalan Kajian	14
1.5	Objektif Kajian	15
1.6	Kepentingan Kajian	16
1.7	Limitasi Kajian	17
1.8	Kesimpulan	19

BAB PERKARA**MUKASURAT****BAB 2 SOROTAN KESUSASTERAAN**

2.0	Pengenalan	20
2.1	Sejarah Sektor Pembuatan	21
2.2	Pembangunan	23
2.2.1	Ekonomi	23
2.2.2	Organisasi	24
2.2.3	Industri	26
	A) Industri Kecil dan Sederhana (IKS)	27
	I) Industri Kecil	27
	i) Inovasi	30
	II) Industri Sederhana	32
2.3	Keusahawanan	33
2.3.1	Usahawan	34
	A) Pengurusan	36
2.3.2	Faktor dan Masalah dalam Kegiatan Keusahawanan	37
2.3.3	Strategi	39
	i) Dasar-Dasar Kerajaan	39
2.4	Kesimpulan	42

BAB PERKARA**MUKASURAT****BAB 3 METODOLOGI KAJIAN**

3.0	Pengenalan	43
3.1	Lokasi Kajian	45
3.2	Data	49
3.3	Sumber Data	51
3.3.1	Data Primer	51
	a) Kaedah Kualitatif	51
	i) Kaedah Temuramah	52
	ii) Kaedah Pemerhatian	53
3.3.2	Data Sekunder	53
3.4	Populasi	55
3.5	Persampelan	57
3.6	Instrumen	60
3.7	Kesimpulan	62

BAB 4 ANALISA DATA DAN DAPATAN KAJIAN

4.0	Pengenalan	63
4.1	Analisa Temuramah	63
4.2	Objektif Kajian 1 Faktor yang Menjadi Penyumbang kepada Kesukaran Para Usahawan Kraf Tempatan dalam Menghadapi Pelbagai Persaingan dalam Pasaran Eksport	65
4.2.1	Bidang Kraftangan Terbanyak di Terengganu	65
4.2.2	Keunikan Kraftangan Anyaman di Terengganu	66
4.2.3	Kegiatan Eksport di Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu	68
4.2.4	Faktor Kegiatan Anyaman Kurang Diusahakan	69
4.2.5	Peranan Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu Sebagai Pengurus Usahawan Kraf	72
4.2.6	Kerjasama Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu dengan Yayasan Pembangunan Usahawan Terengganu (YPU)	74
4.2.7	Kesukaran dalam Pembangunan Kraf dan Pemuliharaan Produk Kraf	74
4.2.8	Perbezaan Produk Kraf Malaysia dengan Produk Kraf Luar Negara	75
4.3	Kesimpulan Objektif 1	79
4.4	Objektif Kajian 2 Inisiatif Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Memantau Para Usahawan dalam Menghadapi Masalah Kekangan Kewangan, Pemasaran dan Bekalan Barangan	81

4.4.1	Program Inkubator di Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu	83
4.4.2	Kaedah Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu untuk Mempromosikan Program Inkubator	87
4.4.3	Potensi Bidang Kraf di Malaysia	88
4.4.4	Inisiatif Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu dalam Membantu Para Pengusaha Kraf	90
4.4.5	Bantuan Kerajaan dalam Industri Kraf	92
4.4.6	Kegiatan Anyaman	93
4.4.7	Cara Promosi Produk Kraf Terutamanya Anyaman	97
4.4.8	Kegiatan Para Usahawan dalam Bidang Kraf	98
4.4.9	Langkah-Langkah Efektif bagi Memupuk Minat Golongan Muda Terhadap Bidang Kraf	99
4.4.10	Pendapat Mengenai Kesedaran Orang Ramai Tentang Masa Depan Produk Kraf	100
4.5	Kesimpulan Objektif 2	102
4.6	Kesimpulan	105

BAB	PERKARA	MUKASURAT
BAB 5	DISKUSI DAN CADANGAN	
5.0	Pengenalan	106
5.1	Diskusi	108
5.2	Kesukaran Para Usahawan Kraf dalam Menghadapi Pelbagai Persaingan dalam Pasaran Eksport	109
5.3	Inisiatif Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) bagi Membantu Para Usahawan	113
5.4	Cadangan	118
5.4.1	Penanaman Semula Anak-Anak Pandan dan Mengkuang	118
5.4.2	Promosi Kraf Secara Lebih Efektif, Menarik dan Sistemik	119
5.4.3	Penjagaan dan Pemeliharaan Produk Kraf Anyaman	120
5.5	Kesimpulan	121
	RUJUKAN	122
	LAMPIRAN	125

SENARAI RAJAH

RAJAH	TAJUK	MUKASURAT
Rajah 1	PKKM Terengganu	4
Rajah 2	Peta Arah PKKM Terengganu	4
Rajah 3	Pintu Gerbang PKKM Terengganu	45
Rajah 4	Lokasi PKKM Terengganu	46
Rajah 5	Peta Bandar Kuala Terengganu ke PKKM Cawangan Terengganu	46
Rajah 6	Kemudahan Sekitar PKKM Cawangan Terengganu	47
Rajah 7	Beg Tangan PVC	96
Rajah 8	Lokasi Hasil Kraf Negeri Terengganu	184
Rajah 9	Aneka Anyaman Kraf	185
Rajah 10	Aneka Produk Mengkuang	185
Rajah 11	Tikar Mengkuang dan Daun Mengkuang	186
Rajah 12	Daun Mengkuang	186
Rajah 13	Tikar Mengkuang Halus	187
Rajah 14	Tikar Mengkuang Dua Warna	187
Rajah 15	Tikar Mengkuang Beraneka Warna	188
Rajah 16	Variasi Produk Anyaman	188
Rajah 17	Beg Mengkuang yang Halus Buatannya	189
Rajah 18	Bekas Anyaman Mengkuang yang Telah Siap	189
Rajah 19	Contoh Beg Cenderahati Anyaman	190
Rajah 20	Cara Menganyam Tikar	190

Rajah 21	Pengusaha Kraf Menunjukkan Cara Menganyam	191
Rajah 22	Aktiviti Menganyam Mengkuang	191
Rajah 23	Contoh Topi Mengkuang	192
Rajah 24	Beg Tangan Kombinasi Mengkuang dan PVC	192
Rajah 25	Anyaman Mengkuang pada Perhiasan Dinding	193
Rajah 26	Topi yang Diperbuat daripada Majalah	193
Rajah 27	Produk Negara Luar, Kasut Anyaman Benang	194
Rajah 28	Produk Negara Luar, Beg Tangan Plastik	194
Rajah 29	Beg Anyaman PVC Masa Kini	195
Rajah 30	Variasi Produk Buluh	195
Rajah 31	Produk Buluh yang Dinamakan Boko	196
Rajah 32	Boko sebagai Bekas Wajik dan Dodol	196
Rajah 33	Tudung Saji yang Diperbuat daripada Buluh	197
Rajah 34	Buluh sebagai Pelapik Makanan Panas	197
Rajah 35	Penyapu Kombinasi Buluh dan Rotan	198
Rajah 36	Pasu Buluh	198
Rajah 37	Pelapik Makanan	199
Rajah 38	Topi Kombinasi Buluh, Daun Nipah dan Rotan	199
Rajah 39	Bubu daripada Buluh dan Rotan	200
Rajah 40	Beg daripada Buluh dan Benang Kain	200
Rajah 41	Variasi Produk Rotan	201
Rajah 42	Bakul Rotan	201
Rajah 43	Bakul Rotan Sebelum di Syelek	202
Rajah 44	Bakul Rotan yang Telah di Syelek	202
Rajah 45	Bekas Rotan sebagai Bekas Alat Tulis	203
Rajah 46	Bakul Buah daripada Rotan	203

Rajah 47	Bakul daripada Rotan Kasar	204
Rajah 48	Bakul Rotan Bertangkai dengan Penutup	204
Rajah 49	Bakul Rotan	205
Rajah 50	Kerusi Hasil Kombinasi Rotan dan Kayu	205
Rajah 51	Bekas Rotan	206
Rajah 52	Kerusi Rotan	206
Rajah 53	Produk Kombinasi Rotan dan Kayu	207
Rajah 54	Hasil Produk daripada Sumber Rotan	207
Rajah 55	Alas Kerusi daripada Rotan	208
Rajah 56	Tudung Saji yang Diperbuat daripada Rotan	209

SENARAI RINGKASAN

PTA	Projek Tahun Akhir
UNIMAS	Universiti Malaysia Sarawak
PKKM	Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia
PKPT	Pusat Kemahiran Pertukangan
MARA	Majlis Amanah Rakyat
RMK	Rancangan Malaysia Ke
SBU	Strategic Business Unit (Unit Perniagaan Strategik)
PPK	Pusat Pembangunan Kraf
SDSI	Satu Daerah Satu Industri
DBP	Dewan Bahasa dan Pustaka
IPT	Institusi Pengajian Tinggi
FPPI	Fasa Perindustrian Penggantian Import
FPPE	Fasa Perindustrian Penggalakan Eksport
DIB	Dasar Industri Berat
KNK	Keluaran Negara Kasar
TGC	Toronto Group of Canada
MITI	Ministry of International Trade and Industry (Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri)
ADB	Asian Development Bank (Bank Pembangunan Asia)
IKS	Industri Kecil dan Sederhana
P&P	Pengajaran dan Pembelajaran
UITM	Universiti Teknologi Mara

CAIS	Centre for Academic Information Services (Pusat Khidmat Maklumat Akademik)
DIKN	Dasar Industri Kreatif Negara
YPU	Yayasan Pembangunan Usahawan
SME Corp	Small and Medium Enterprises Corporation (Perbadanan Perusahaan Kecil dan Sederhana Malaysia)
LJP	Latihan Jangka Pendek
IKN	Institut Kraf Negara
MARDI	The Malaysian Agricultural Research and Development Institute (Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia)
RISDA	Rubber Industry Smallholders Development Authority (Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah)
PVC	Poly(Vinyl) Chloride
TTC	Terengganu Trade Centre (Pusat Dagangan Terengganu)
R&D	Research and Development (Unit Penyelidikan dan Pembangunan)

BAB SATU

PENDAHULUAN

1.0 PENGENALAN

Bab ini akan menerangkan tentang kajian terhadap Pembangunan Usahawan Kraftangan Anyaman di Chendering, Terengganu. Kajian ini merangkumi Definisi, Skop Kajian, Permasalahan Kajian, Persoalan Kajian, Objektif Kajian, Kepentingan Kajian, Limitasi Kajian dan Kesimpulan.

Kajian ini merupakan kajian tentang Pembangunan Usahawan Kraftangan Anyaman yang akan dijalankan di Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu. PKKM Cawangan Terengganu terletak di Lot 2195, Kawasan Perindustrian Chendering, Peti Surat 69, 20700 Kuala Terengganu, Terengganu.

1.0.1 SEJARAH PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA (PKKM) CAWANGAN TERENGGANU

Sejarah penubuhan Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) Cawangan Terengganu bermula pada tahun 1973 sebagai Pusat Kemahiran Pertukangan MARA (PKPT MARA). PKPT MARA pada ketika itu berada dibawah kendalian MARA mula beroperasi di Jalan Sultan Omar, Kuala Terengganu.

Seterusnya, pada tahun 1976, PKPT MARA telah ditukar kepada Lembaga Kraftangan Malaysia. Setelah terbentuknya Akta Parlimen 222 dan Akta A562 (Pindaan) 1983, Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia telah ditubuhkan pada tanggal 1 Oktober 1979 berdasarkan fungsi dan objektif yang ingin dicapai oleh organisasi demi merealisasikan tujuan utama penubuhan PKKM.

Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia (PKKM) ditubuhkan bagi melaksanakan tujuan dan objektif seperti:

- a. Memajukan, menggiatkan dan memulihkan kemahiran serta ketukangan tradisional.
- b. Memajukan, menggiat perkembangan dan memelihara standard perusahaan bidang kraftangan melalui pelbagai kaedah termasuk menyediakan perkhidmatan penyelidikan, penasihat dan pengembang.

- c. Memandu, mengorientasi dan membantu tukang-tukang yang ada pada masa sekarang ke arah kemajuan kaedah-kaedah moden pengeluaran, pengurusan dan pemasaran.
- d. Mengawal, meninggikan dan memperbaiki kualiti serta menyelenggara standard pengeluaran kraftangan bagi pasaran-pasaran tempatan dan juga luar negeri.
- e. Memajukan pemasaran dan keluaran eksport kraftangan.

Pada mulanya, lokasi jabatan berpindah ke pejabat baru iaitu di rumah kedai di Chendering pada tanggal 1 Januari 1983, tetapi lokasi jabatan ini sekali lagi berpindah ke tempat baru di Rusila, Marang pada 1 November 1985.

Pada 2 Oktober 1990, Unit Pentadbiran dan Kewangan PKKMM Cawangan Terengganu telah berpindah ke sebuah kompleks PKKMM di Kawasan Perindustrian Chendering. Kompleks ini telah mula dibina pada tahun 1989 di atas tanah seluas 4 ekar dengan peruntukan RMK – 5 yang berjumlah sebanyak RM2.42 juta.

Pada tahun 1996, PKKMM telah mengorak dasar baru dengan menjalankan dasar penswastaaan melalui penubuhan *Strategic Business Unit* (SBU) bagi memberi tumpuan kepada aspek keluaran dan pemasaran produk kraf. Walaubagaimanapun, pada tahun 2000, peranan asal PKKMM diaktifkan semula dengan namanya diubah kepada Pusat Pembangunan Kraf (PPK). Seterusnya, pada 18 April 2005, PKKMM Cawangan Terengganu diiktiraf sebagai Pusat Inovasi Kraf Tenunan Malaysia.